

Ontwerp-beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

voor het stellen van maatwerkvoorschriften krachtens de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit milieubeheer voor de inrichting Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV gelegen aan Gerstdijk 6 te Helmond.

Ontwerpbesluit

MAATWERKVOORSCHRIFTEN

Onderwerp

Artikel 8.42 lid 3 van de Wet milieubeheer biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid voorschriften te stellen die afwijken van de regels, gesteld bij of krachtens de maatregel, bedoeld in artikel 8.42 lid 1 van de Wet milieubeheer indien dat bij of krachtens die maatregel is bepaald. Bij of krachtens de maatregel kan worden bepaald in welke mate de voorschriften kunnen afwijken en kan worden bepaald dat slechts kan worden afgeweken in daarbij aangegeven categorieën van gevallen. Op grond van artikel 2.7a vierde lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer, kan het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften stellen ten aanzien van geur en wel zodanig dat technische voorzieningen in de inrichting worden aangebracht of gedragsregels in de inrichting in acht worden genomen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Op 25 april 2018 hebben wij maatwerkvoorschriften gesteld ten aanzien van het in werking zijn van onderhavige inrichting (besluit met kenmerk Z.79837 / D.287378). Artikel 8.42 lid 4 van de Wet milieubeheer biedt ons de mogelijkheid om de maatwerkvoorschriften aan te vullen, te wijzigen of in te trekken indien dat nodig is ter bescherming van het milieu. In onderhavige procedure gaan wij dit doen. Er is thans immers nog geen sprake van een aanvaardbaar geurhinderniveau.

Ontwerpbesluit

Wij hebben het voornemen om, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit ontwerpbesluit en gelet op artikel 8.42 van de Wet milieubeheer en artikel 2.7a vierde lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer, maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van de inrichting Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV, Gerstdijk 6 te Helmond om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken door:

- voorschrift 5.2.1 van de veranderingsvergunning van 5 december 2014 met kenmerk C2158892/3694608 (dat van rechtswege op grond van artikel 2.8a Activiteitenbesluit milieubeheer een maatwerkvoorschrift geworden is) luidend “De geuremissie uit de schoorsteen mag niet meer bedragen dan 398 MouE(H) (hedonisch gewogen) per uur, gedurende 6000 uren per jaar.” in te trekken onder het gelijktijdig stellen van het volgende maatwerkvoorschrift “De geuremissie uit de schoorsteen mag niet meer bedragen dan 418 MouE (niet hedonisch gewogen) per uur, gedurende 6000 uren per jaar.”;
- de volgende voorschriften van het maatwerkbesluit van 25 april 2018 met kenmerk Z.79837 / D.287378 in te trekken:
 - 1.1.7. De hoogte van de schoorsteen dient ten minste 40 meter boven maaiveld te bedragen.
 - 1.1.8. De inwendige diameter van de schoorsteen dient op het punt waar de lucht naar de omgeving uittreedt niet meer dan 1,7 meter te bedragen.
 - 1.1.9. Het emissievolume vanuit de schoorsteen dient ten minste 40,105 normaal m³/s te bedragen.
 - 1.1.10. De gas-uittreesnelheid uit de schoorsteen dient ten minste 19,6 m/s te bedragen.
 - 1.1.11. De gas-uittreettemperatuur dient ten minste 30 graden Celsius te bedragen.
- overige maatwerkvoorschriften te stellen zoals in dit maatwerkbesluit opgenomen.

Procedure

Deze ontwerpbeschikking is voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als beschreven in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Ondertekening

Eindhoven, 18-3-2020.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

A.M.J. Leermakers- v. Heijst, Afdelingsmanager
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Rechtsbescherming

Als u het niet eens bent met dit ontwerpbesluit, kunt u zienswijzen indienen. Dit kan tot zes weken na de dag waarop dit ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd. In de zienswijzen moet u het volgende opnemen: uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het ontwerpbesluit waarmee u het niet eens bent en de reden(en) van uw zienswijzen. U moet uw zienswijzen ook ondertekenen. Uw zienswijzen kunt u richten aan:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
P/a Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Wij verzoeken u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord “zienswijzen” te vermelden.

INHOUD

ONTWERPBESLUIT	2
MAATWERKVOORSCHRIFTEN	2
INHOUD	5
HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE	9
STELLEN VAN MAATWERKVOORSCHRIFTEN	9
BEVOEGD GEZAG	9
PROCEDURE EN ZIENSWIJZEN (UITGEBREID)	10
BIJLAGE	24

Maatwerkvoorschriften

Milieu GEUR

- 1.1.1 De geuremissie uit de centrale schoorsteen mag direct na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift niet meer bedragen dan 418 MouE (niet hedonisch gewogen) per uur, gedurende 6000 uren per jaar.
- 1.1.2 Binnen twee weken na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift dient een ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning voor de realisatie en inwerkingneming van een centrale schoorsteen met een emissiehoogte van 75 meter boven maaiveld en een diameter van niet meer dan 1,6 meter te zijn ingediend.
- 1.1.3 Uiterlijk 3 maanden nadat de omgevingsvergunning voor de realisatie en inwerkingneming van de centrale schoorsteen onherroepelijk is, dient de centrale schoorsteen in werking te zijn.
- 1.1.4 Er mag direct na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift geen andere mest dan kippenmest meer worden verwerkt in de mestdroging.
- 1.1.5 De in de mestdroger verwerkte kippenmest dient direct na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift -aantoonbaar- een droge stofgehalte te hebben tussen de 67 en 75%.
- 1.1.6 Binnen 2 weken na afloop van iedere kalendermaand dient aan het bevoegd gezag een rapportage te worden overgelegd over het feitelijk droge stofgehalte per ontvangen vracht/batch van die afgelopen kalendermaand.
- 1.1.7 Het afgasdebiet van de centrale schoorsteen dient ten minste 115.000 Nm³ per uur te bedragen.
- 1.1.8 In de bestaande centrale schoorsteen dient binnen twee weken na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift een sensor (bijvoorbeeld een e-Nose) te worden aangebracht waarmee een momentaan en continu inzicht wordt verkregen van de emissie van het actief koolfilter. In de nieuw te bouwen centrale schoorsteen dient vorenbedoelde sensor bij inwerkingneming te zijn aangebracht.
- 1.1.9 De sensor (e-Nose) dient binnen 2 maanden na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift te zijn gekalibreerd door middel van een aantal in de tijd gespreide geurmetingen bij verschillende standtijden van het actief kool. Over de wijze van kalibratie dient binnen 1 maand na afloop van voornoemde kalibratieperiode een rapportage ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden overgelegd.
- 1.1.10 De wassers dienen direct na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift te worden geoptimaliseerd door een onafhankelijke deskundige.
- 1.1.11 Binnen 2 weken na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift dient aan het bevoegd gezag een beheer- en onderhoudsprogramma met het oog op de borging van een blijvende optimale exploitatie van de geurreducerende voorzieningen ter goedkeuring te worden overgelegd.
- 1.1.12 Binnen 2 weken na afloop van iedere kalendermaand dient aan het bevoegd gezag een rapportage te worden overgelegd over het uitgevoerde beheer en onderhoud van de geurreducerende voorzieningen in die afgelopen kalendermaand.
- 1.1.13 Vergunninghouder dient onder begeleiding van een onafhankelijke deskundige onderzoek te doen naar (innovatieve) technieken (in ieder geval ten minste de Koude Plasma Techniek) om de geuremissie aan de bron zo veel als mogelijk terug te brengen. Vergunninghouder dient hiervoor tweejaarlijks aan het bevoegd gezag een rapport over de resultaten van de afgelopen periode van twee jaar en een onderzoeksplan voor de komende periode van twee jaar ter goedkeuring te overleggen (het eerste rapport dient dus 2 jaar na het in werking treden van dit maatwerkvoorschrift overgelegd te worden).

Voorvoemde onderzoekscyclus mag beëindigd worden indien het onderzoek naar de Koude Plasma Techniek naar het oordeel van het bevoegd gezag volledig is afgerond.

- 1.1.14 Binnen 1 week na het in werking treden van dit besluit dient door vergunninghouder aan het bevoegd gezag kenbaar te worden gemaakt welke onafhankelijke deskundige(n) als bedoeld in deze maatwerkvoorschriften ingezet gaat/gaan worden.
- 1.1.15 Met de in deze maatwerkvoorschriften bedoelde onafhankelijke deskundige(n) dient door het bevoegd gezag vooraf te worden ingestemd.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE

Voor de inrichting zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of ontheffingen verleend dan wel meldingen geaccepteerd:

Vergunning/melding	datum	kenmerk
Revisievergunning	29 november 2007	1348934
Ambtshalve wijziging ex. artikel 8.23 Wm	29 november 2007	1608179
Melding ex. artikel 8.19	27 juli 2009	1527302a
Melding ex. artikel 8.19	26 oktober 2009	1594833
Melding ex. artikel 8.19	20 september 2010	1722733
Ambtshalve wijziging voorschriften	29 januari 2010	1601022
Omgevingsvergunning	6 november 2014	HZ_WABO-2014-597
Omgevingsvergunning	5 december 2014 en uitspraak rechtbank *1)	C2158892/3694608
Omgevingsvergunning	15 oktober 2015	HZ_WABO-2015-2495
Maatwerkbesluit	25 april 2018	Z.79837 / D.287378

*1) Uitspraak door Rechtbank Oost-Brabant van 17 september 2015 met zaaknummers SHE 13/4136E, SHE 13/4141 en SHE15/193

STELLEN VAN MAATWERKVOORSCHRIFTEN

De IPPC-installatie bij onderhavige inrichting heeft betrekking op de tijdelijke opslag van meer dan 50 ton gevaarlijke afvalstoffen. Het voorgaande houdt in dat, gelet op artikel 2.3a tweede lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer, de Afdeling 2.3 Lucht en geur van het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing is op de emissies naar de lucht. Artikel 2.7a vierde lid stelt dat het bevoegd gezag, indien blijkt dat de geurhinder ter plaatse van een of meer geurgevoelige objecten een aanvaardbaar hinderniveau overschrijdt, bij maatwerkvoorschrift:

- a. geuremissiewaarden kan vaststellen;
- b. kan bepalen dat bepaalde geurbelastingen ter plaatse van die objecten niet worden overschreden, of
- c. kan bepalen dat technische voorzieningen in de inrichting worden aangebracht of gedragsregels in de inrichting in acht worden genomen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Op 25 april 2018 hebben wij maatwerkvoorschriften gesteld ten aanzien van het in werking zijn van onderhavige inrichting. Artikel 8.42 lid 4 van de Wet milieubeheer biedt ons de mogelijkheid om de maatwerkvoorschriften aan te vullen, te wijzigen of in te trekken indien dat nodig is ter bescherming van het milieu. In onderhavige procedure gaan wij dit doen. Er is thans immers nog geen sprake van een aanvaardbaar geurhinderniveau.

BEVOEGD GEZAG

Wij zijn bevoegd gezag voor de inrichting. Dit volgt uit artikel 2.4 van de Wabo juncto artikel 3.3 eerste lid van het Bor. De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I onderdeel C categorie 28.4, onder a.5 en b.2 van het Bor. Het betreft een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort, namelijk categorie 5.5 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE).

PROCEDURE EN ZIENSWIJZEN (UITGEBREID)

Voor het stellen van maatwerkvoorschriften is de uniforme voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, niet verplicht gesteld, behalve voor maatwerkvoorschriften voor lozingen die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben (artikel 2.2, zesde lid Activiteitenbesluit milieubeheer). Daarvan is in deze procedure geen sprake. Voor alle overige gevallen is het aan het bevoegd gezag om te beslissen welke voorbereidingsprocedure wordt gevolgd voor het opleggen van maatwerk. Wij hebben ervoor gekozen om dit maatwerkbesluit voor te bereiden met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als beschreven in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, zodat eenieder in de gelegenheid wordt gesteld zienswijzen in te dienen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

Milieu

Maatwerkvoorschriften geur

Schoorsteenverhoging

Op 25 oktober 2019 hebben wij het geuronderzoek “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019 ontvangen. Dit geuronderzoek is door vergunninghouder ingediend ter voldoening aan voorschrift 1.1.1. van het ambtshalve genomen besluit tot het stellen van maatwerkvoorschriften van 25 april 2018. Wij hebben het geuronderzoek beoordeeld en op 10 december 2019 goedgekeurd (brief met kenmerk Z.114622 / D.532642).

De Rechtbank Oost-Brabant heeft op 5 april 2019 uitspraak gedaan inzake ons maatwerkbesluit van 25 april 2018 (zaaknummer SHE 18/1464 en SHE 18/1485). De rechtbank overweegt in rechtsoverweging 8.5 het volgende: *“Maatwerkvoorschriften 1.1.3 tot en met 1.1.5 verplichten eiseres tot het realiseren van nadere maatregelen en verdere onderzoeken op basis van de resultaten van het geuronderzoek. Deze maatwerkvoorschriften doorkruisen het stappenplan in artikel 2.7a van het Abm op ontoelaatbare wijze. Eiseres wordt hiermee zonder meer verplicht tot het toepassen van nieuwe, nog onbekende technieken. Dit kan verweerder alleen doen met toepassing van artikel 2.7a, vierde lid, onder c, van het Abm. Door middel van maatwerkvoorschriften 1.1.3 tot en met 1.1.5 wordt eiseres de rechtsbescherming ontnomen tegen de verplichting nieuwe technieken toe te passen die ten tijde van het bestreden besluit nog niet bekend zijn. De bevoegdheid ingevolge artikel 2.7a, vierde lid, onder c, van het Abm strekt niet zover dat eiseres kan worden verplicht technieken toe te passen die ten tijde van het bestreden besluit nog niet bekend zijn en waarvan dus evenmin bekend is hoeveel ze kosten. Dat zou ook in strijd zijn met de veronderstelling dat het aanvaardbaar geurhinderniveau wordt bepaald door tevens rekening te houden met de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels in de inrichting.”* In de conclusie van de uitspraak stelt de rechtbank onder rechtsoverweging 14 het volgende: *“Gelet op hetgeen hierboven is overwogen, zijn de beroepen van eiseres en eiser gegrond. De rechtbank zal maatwerkvoorschrift 1.1.1 vernietigen voor zover dit maatwerkvoorschrift eiseres verplicht na het eerste onderzoek iedere vier jaar een onderzoek uit te voeren. De rechtbank vernietigt ook maatwerkvoorschriften 1.1.3 tot en met 1.1.6 alsmede maatwerkvoorschrift 1.1.15, tweede volzin. De overige maatwerkvoorschriften blijven in stand. De rechtbank ziet geen aanleiding verweerder te verplichten een nieuw besluit te nemen. Als de resterende maatwerkvoorschriften onvoldoende zijn om een aanvaardbaar geurhinderniveau te bewerkstelligen, kan verweerder opnieuw het stappenplan in artikel 2.7a van het Abm doorlopen en nieuwe maatwerkvoorschriften vaststellen.”*

In dit nieuwe maatwerkbesluit wordt aan het bovenstaande invulling gegeven, namelijk het opnieuw doorlopen van het stappenplan in artikel 2.7a van het Activiteitenbesluit milieubeheer en het vaststellen van aanvullende maatwerkvoorschriften. In de bijlage bij dit besluit is een actueel overzicht opgenomen van alle (meer dan 30) geuronderzoeken. Deze geuronderzoeken zijn allemaal uitgevoerd overeenkomstig de NTA 9065. Ons eerste maatwerkbesluit is van 25 april 2018. Op 5 april 2019 heeft de rechtbank voornoemde uitspraak gedaan. Uit het in de bijlage opgenomen overzicht blijkt dat tot op heden nog steeds geen sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Ook de door ons ontvangen hindersignalen betreffende het bedrijf leiden niet tot een ander beeld dan dat wat wij hadden bij ons eerste maatwerkbesluit, namelijk dat er geen sprake is van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Evenmin komen onze toezichthouders tot een andere conclusie. Daarnaast blijkt uit het “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019 dat maatregelen genomen moeten worden om een aanvaardbaar geurhinderniveau te bereiken. Deze maatregelen zijn in het geuronderzoek uitgewerkt en de kosten daarvan zijn in beeld gebracht. De rechtbank stelt in haar conclusie *“als de resterende maatwerkvoorschriften onvoldoende zijn om een aanvaardbaar geurhinderniveau te bewerkstelligen, kan verweerder opnieuw het stappenplan in artikel 2.7a van het Abm doorlopen en nieuwe maatwerkvoorschriften vaststellen.”* Het geuronderzoek “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum

BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019 is erop gericht om een aanvaardbaar geurhinderniveau te bereiken. Wij hebben het onderzoek goedgekeurd. Een onderzoek leidt echter niet tot sanering van de geurbelasting. Het treffen van maatregelen en voorzieningen wel. Onderhavige maatwerkbesluit ziet er op dat vergunninghouder deze maatregelen en voorzieningen daadwerkelijk gaat treffen. Omdat thans nog immer sprake is van overschrijding van het aanvaardbaar geurhinderniveau zijn wij op grond van artikel 8.42 lid 4 van de Wet milieubeheer bevoegd tot het aanvullen, wijzigen of intrekken van onze maatwerkvoorschriften, dit ter bescherming van het milieu.

Om een aanvaardbaar geurhinderniveau te bereiken, is het noodzakelijk dat de gereinigde drooglucht op een hoogte van minimaal 75 meter geëmitteerd wordt. Dit blijkt uit het geuronderzoek “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019. Wij onderschrijven die maatregel. De kosten evenals de “realisatietijd/doorlooptijd” voor het treffen van de verhoging van de emissiehoogte naar 75 meter door middel van een nieuw te bouwen centrale schoorsteen zijn in het rapport in beeld gebracht. Wij onderschrijven die en in de maatwerkvoorschriften hebben wij de realisatietermijn gerespecteerd.

Geurnorm schoorsteen

Op 5 december 2014 hebben wij een veranderingsvergunning verleend die de productie van mestkorrels mogelijk maakte (kenmerk C2159892/3694608). In het geurrapport dat destijds bij de aanvraag voor de verandering van de omgevingsvergunning was overgelegd (“Toetsing aanvraag veranderingsvergunning ROC Helmond op geur en componenten Wet Luchtkwaliteit”, SGS, kenmerk 12-EZGE-0146, 15 januari 2013), is aangegeven dat, omdat de productie van mestkorrels op onderhavige inrichting destijds nog niet operationeel was, bij de beoordeling van de geurbelasting gebruik is gemaakt van emissiegegevens van Ferm-O-Feed uit Zeeland. Deze emissiegegevens van Ferm-O-Feed uit Zeeland zijn vastgelegd in het rapport “Inspectie van de emissie naar lucht bij Ferm-O-Feed te Zeeland”, Rapport 2011-0022-L-H, 1 april 2011. De geurmetingen bij Ferm-O-Feed Zeeland hebben op 17 maart 2011 plaatsgevonden en zijn door ons uitgevoerd. Bij Ferm-O-Feed werd destijds ook mest gedroogd en geperst tot mestkorrels. De emissiemetingen hebben destijds plaatsgevonden aan de centrale schoorsteen. Voordat de lucht in de centrale schoorsteen kwam, had deze eerst een biofilter doorlopen. Dit is dus anders dan bij onderhavige inrichting omdat daar de lucht een actief koolfilter doorloopt. Omdat de situatie bij Ferm-O-Feed in Zeeland niet direct vergelijkbaar is met de situatie in Helmond, aangezien er sprake is van een andere behandeling van de lucht, waarbij de hedonische waardering van de geur volgens de metingen in Zeeland niet als worstcase-benadering kon worden beschouwd voor de situatie in Helmond, is conform onze beleidsregel geur bij de beoordeling van de aanvraag voor de mestverwerking in Helmond de hedonische weegfactor F van 0,5 gehanteerd. De op 17 maart 2011 bij Ferm-O-Feed Zeeland door ons gemeten hedonische waarde (H-1) bedroeg overigens $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Deze waarde is te vinden in “Bijlage H. Analysecertificaten Witteveen en Bos” van voornoemd rapport van 1 april 2011. Zoals eerder verwoord, zijn wij bij de beoordeling van de hedonisch gewogen geurbelasting voor de inrichting in Helmond destijds uitgegaan van een vier keer strengere beoordeling ($2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3 : 0,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3 = 4$). Een hedonische waarde H-1 van $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ is een geurconcentratie die bij mest past.

Na het opstarten van de mestverwerking door Den Ouden in Helmond zijn een groot aantal geurmetingen aan de centrale schoorsteen verricht. Een overzicht van de resultaten van deze geurmetingen is opgenomen in de bijlage bij dit besluit. In de kolom “Geurconcentratie bij H-1 ou_E/m^3 ” zijn telkens de geurconcentraties bij H-1 opgesomd. Op een enkele uitzondering na (16 juli 2015 en 6 november 2015) zijn deze geurconcentraties tot 9 oktober 2018 zoals verwacht mag worden i.c. passend bij een “mestlucht”, namelijk rond de $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Uit de kolom “Hedonisch gewogen geurvracht onder of boven $398 \text{ Mou}_E(\text{H})/\text{uur}$ ” blijkt ook dat de in voorschrift 5.1.1 opgenomen hedonisch gewogen geuremissie van $398 \text{ Mou}_E(\text{H})/\text{uur}$, op een enkele uitzondering na, structureel overschreden werd.

Vanaf 9 oktober 2018 zijn de gemeten geurconcentraties bij H-1 nagenoeg allemaal op een waarde hoger dan $4,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ vastgesteld. Artikel 6 van de "Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant 2018" stelt dat indien de hedonische weegfactor F groter is dan 4, de hedonisch gecorrigeerde geuremissie berekend wordt met de fictieve waarde $F=4$. Impliciet wordt hiermee gesteld dat de beleidsregel voor wat vergunningverlening betreft onvoldoende toegesneden is op het beoordelen van de geurbelasting in dergelijke situaties (i.c. de situatie na 9 oktober 2018) en dat maatwerk vereist is, voor wat het onderdeel "beoordeling op basis van de hedonisch gewogen geurbelasting" betreft.

Zoals bekend, geldt voor Den Ouden op dit moment voorschrift 5.2.1 van de veranderingsvergunning van 5 december 2014 met kenmerk C2158892/3694608 (dat van rechtswege op grond van artikel 2.8a Activiteitenbesluit milieubeheer een maatwerkvoorschrift geworden is) luidend "De geuremissie uit de schoorsteen mag niet meer bedragen dan 398 $\text{Mou}_E(\text{H})$ (hedonisch gewogen) per uur, gedurende 6000 uren per jaar.". Deze emissie is uitgedrukt in hedonisch gewogen odourunits per uur die het resultaat is van de ongewogen geuremissie gedeeld door de hedonische weegfactor F van die emissie. Als gevolg van deze formulering heeft Den Ouden ruimte om meer geuremissie te mogen veroorzaken, naarmate de geur als minder onaangenaam wordt beoordeeld. Bij de aanvraag van Den Ouden werd destijds worstcase gerekend met een hedonische weegfactor $F = 0,5$ (uitgaande dat sprake was van een zeer onaangename geur) en zijn wij op basis hiervan destijds tot het oordeel gekomen dat sprake was van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Uit de ter plaatse uitgevoerde metingen in de afgelopen jaren blijkt bijna zonder uitzondering een hedonische weegfactor van 4 of meer. Dit heeft als gevolg dat Den Ouden buitensporig meer geuremissie mag veroorzaken dan bij de beoordeling van de aanvraag was beoogd en acceptabel was bevonden.

Het voordeel van het hanteren van een beleidsregel is onder meer dat de besluitvorming in het kader van vergunningverlening of het stellen van maatwerkvoorschriften ingevolge het Activiteitenbesluit milieubeheer vereenvoudigd wordt. De belangenafweging vindt immers reeds bij het voorbereiden van de beleidsregel plaats. Dit brengt met zich dat in individuele gevallen niet meer afzonderlijk de belangenafweging behoeft plaats te vinden. Een beleidsregel heeft het voordeel dat een initiatiefnemer of een omwonende zich in beginsel op deze regel kan beroepen. Rechtszekerheid en rechtsgelijkheid worden hiermee gediend. Voor de initiatiefnemer en omwonenden heeft een beleidsregel het voordeel, dat het optreden van Gedeputeerde Staten beter voorspelbaar is en de behoorlijkheid daarvan met behulp van de beleidsregel eenvoudiger getoetst kan worden. Dit laatste vergemakkelijkt ook de controle door de rechter. Anderzijds ligt het voor de hand dat de beleidsregel nooit volledig kan binden. Er moet ruimte blijven voor maatwerk. Een beleidsregel beoogt brede toepassing. Onder bijzondere omstandigheden moet van de beleidsregel echter kunnen worden afgeweken indien toepassing van de beleidsregel voor een burger of bedrijf tot onevenredige nadelen zou leiden in verhouding met het door de beleidsregel te dienen doel. Dit is verwoord in artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht. Het bestaan van een inherente afwijkingsbevoegdheid brengt met zich mee dat in de daarvoor in aanmerking komende gevallen zorgvuldig onderzocht dient te worden of er reden is voor afwijking. Een besluit waarbij de beleidsregel in uitzonderlijke gevallen niet wordt toegepast vereist vanzelfsprekend wel een zorgvuldige motivering. In een dergelijk geval moet maatwerk worden geleverd waarbij het onder de beleidsregel liggende geurbeleid niet uit het oog moet worden verloren. Het karakter van een beleidsregel brengt met zich mee dat in de beleidsregel zelf de bijzondere gevallen waarin wordt afgeweken van de beleidsregel niet beschreven behoeven te worden. Afwijking is altijd mogelijk indien de hierboven aangegeven bijzondere omstandigheden zich voordoen. Normaal gesproken bindt echter de beleidsregel. Maar indien dit in alle gevallen zou gelden, zou de beleidsregel het karakter van een wettelijk voorschrift verkrijgen. In onderhavige situatie is, vanwege de in voorgaande alinea beschreven problematiek inzake de hedonische weegfactor F , thans gebleken dat er sprake is van voornoemde bijzondere omstandigheden en dat maatwerk vereist is.

Ondanks onze zorgvuldige beoordeling van de aanvraag voor de mestverwerking, zoals blijkt uit de door ons toegepaste hedonische weegfactor $F=0,5$ voor de bepaling van de hedonisch gecorrigeerde geuremissie, heeft dit in de praktijk niet geleid tot een aanvaardbare geurbelasting. In ons maatwerkbesluit van 25 april 2018 hebben wij nader onderbouwd dat er geen sprake is van een aanvaardbare geurbelasting. In rechtsoverweging 7.8 van de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant (zaaknummer SHE 18/1464 en SHE 18/1485) bevestigt de rechtbank dit ook. De rechtbank overweegt namelijk het volgende:

7.8 Gelet op de geurmetingen zowel afzonderlijk, als in samenhang bezien met het geurbelevingsonderzoek, is de rechtbank van oordeel dat er een redelijk vermoeden is dat de geurhinder niet tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt. De rechtbank is van oordeel dat verweerder niet op basis van de hindersignalen, het geurbelevingsonderzoek of de evaluatie eNose mocht aannemen dat sprake was van een overschrijding van het aanvaardbaar geurhinderniveau. Verweerder mocht deze overschrijding wel aannemen op basis van de geurmetingen. Overigens mag verweerder hierbij de hindersignalen wel betrekken. Verweerder was daarom bevoegd tot het stellen van maatwerkvoorschriften op basis van artikel 2.7a, vierde lid, van het Abm.

Met het nagenoeg structureel “verlopen” van de geurconcentratie bij H-1 van $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (een concentratie die “bij mest past”) tot 9 oktober 2018, naar daarna hoger dan $4,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (een concentratie die de geur van gedroogde kippenmest zou karakteriseren als “aangenaam”) en de sterke fluctuatie van deze waarde kan deze aanvaardbare geurbelasting niet worden bereikt. Met het fictieve voorbeeld van een hedonische weegfactor F van 15 (geurmeting 20 januari 2020) zou de niet hedonisch gewogen geuremissie $15 \times 398 \text{ Mou}_E/\text{uur} = 5.970 \text{ Mou}_E/\text{uur}$ mogen bedragen. Rekening houdend met de meetonzekerheid van de geurmeting, zijnde een factor 2 en zonder de restrictie dat de waarde van F maximaal 4 mag bedragen, zou er pas een grond zijn om handhavend op te treden bij een geuremissie van $11.940 \text{ Mou}_E/\text{uur}$. Wij kennen in Nederland geen (bijna) continu geur emitterende inrichting die een dergelijke hoge geuremissie in de praktijk uitstoot. Een dergelijke hoge emissie zou, onafhankelijk van de hedonische weging, tot ver in de omgeving tot onaantvaardbare geurhinder leiden. Wij zijn dan ook van mening dat in dit geval het opnemen van een hedonisch gewogen geurnorm niet meer op zijn plaats is om een aanvaardbare geurbelasting te bereiken.

Zoals in rechtsoverwegingen 7.6.4 en 7.6.5 van voornoemde uitspraak aangegeven, erkent vergunninghouder zelf ook dat de geuremissie van het productieproces meer fluctueert dan vooraf werd gedacht. In rechtsoverweging 7.6.4 staat: “7.6.4 Eiser merkt op dat de geuremissie fluctueert ook al wordt onder dezelfde condities geproduceerd. Dat is overigens door eiseres (i.c. vergunninghouder) ook erkend. Zij had niet verwacht dat dit zou kunnen gebeuren.”. In rechtsoverweging 7.6.5 is voorts het volgende overwogen: “De enkele overschrijding van de vergunde geuremissie wil nog niet zeggen dat het aanvaardbaar geurhinderniveau is overschreden. Er is echter meer aan de hand geweest. In 10 gevallen leidde de gemeten geuremissie tot een hogere immismissie dan is toegelaten in de Beleidsregel. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat eiseres (i.c. vergunninghouder) erkent dat de geuremissie van het productieproces meer fluctueert dan vooraf werd gedacht en dat bepaalde technieken zoals de actieve koolstoffilter niet het verwachte rendement leveren.”.

Ook de STAB geeft in haar verslag “Verslag ex artikel 8:47 Algemene wet bestuursrecht”, STAB-40700, van 17 december 2018, inzake onze eerder gevoerde procedure voor het stellen van maatwerkvoorschriften, het volgende aan: “Indien nu de emissienorm wordt gesteld op 199 miljoen ou_E per uur, dan leidt dit alleen bij een weegfactor F van 0,5 tot een hedonisch gewogen geuremissie van 398 miljoen $\text{ou}_E(H)$ per uur, namelijk 199 miljoen gedeeld door $0,5 = 398$ miljoen. Naarmate de weegfactor F groter is dan 0,5 wordt de hedonisch gewogen geuremissie lager. De weegfactor F blijkt in de praktijk echter sterk te fluctueren.”.

Voorgaande overwegingen zijn voor ons aanleiding om voorschrift 5.2.1 van de omgevingsvergunning van 5 december 2014, dat van rechtswege een maatwerkvoorschrift geworden is, in te trekken onder het gelijktijdig

stellen van een maatwerkvoorschrift voor een niet hedonisch gewogen geuremissie per uur uit de schoorsteen, gedurende 6000 uren per jaar.

De afleiding en motivering van vorenbedoelde niet hedonisch gewogen geuremissie per uur vindt hier na plaats.

Het voorkomen van het fluctueren van de geuremissie en het goed beheren, onderhouden en tijdig vervangen van het actieve koolfilter, waardoor het verwachte rendement van het actieve koolfilter wél gehaald wordt, zijn cruciaal voor het behalen van een aanvaardbare geurbelasting. Dit natuurlijk naast het verhogen van de centrale schoorsteen naar 75 meter. Zoals de STAB in eerdergenoemd verslag terecht opmerkt (onderaan pagina 20 e.v.) is het zeer van belang dat de technische (emissiebeperkende) voorzieningen afdoende werken en de inzet van Best Beschikbare Techniek wordt toegepast. De STAB analyseert deze situatie als volgt:

“Uit ervaring opgedaan in eerdere procedures en naar aanleiding van mondelinge toelichting tijdens het bedrijfsbezoek op 27 november 2018, kan kortweg samen worden gevat dat de drooglucht van het drogen en persen van de mestkorrels in eerste instantie werd gereinigd door een drievoudige gaswassing. Deze bestond uit een zure wasser ter verwijdering van NH_3 (ammoniak) en andere basische componenten, vervolgens een loogwasser ter verwijdering van H_2S (zwavelwaterstof: 'rotte eierenlucht') en andere zure componenten en tot slot een oxidatieve wasser om resterende geurcomponenten uit te wassen en af te breken. De zure wasser functioneert goed, de loogwasser verwijdert wel H_2S maar niet alle zure componenten in afdoende mate. De oxidatieve wasser functioneert nauwelijks en is daarom buiten werking gesteld. Volgens de informatie van Den Ouden wordt in deze derde wastrap nu alleen water toegepast (STAB-01 H). In aanvulling op de beperkt functionerende loogwasser en de derde wasser, is achter de wassers nu een actief koolfilter geplaatst die moet zorgen voor de verwijdering van de componenten die niet door de gaswassers zijn afgevangen. Ten aanzien van het actief koolfilter is echter vastgesteld dat deze gevoelig is voor vocht en dat de standtijd van de installatie beperkt is. In voorkomende gevallen is vastgesteld dat dit filter nul procent reiniging opleverde. In de QuickScan gaswasinstallatie die in 2017 in opdracht van bedrijf is uitgevoerd worden nog meer maatregelen voor de verbetering van de luchtreinigingsinstallatie bij Den Ouden aangedragen (STAB-01 H). In aanvulling op de eerdere adviezen merk ik nog op dat het actiefkoolfilter relatief klein ($3 \times 33 \text{ m}^3$) is ten opzichte van het aangeboden debiet drooglucht (gemiddeld over 16 metingen: $109.788 \text{ m}^3/\text{uur} = 30,5 \text{ m}^3/\text{s}$ actueel). Dit komt overeen met een verblijftijd van het afgas in het actief kool van $100/30,5 = 3,3$ seconde. Een Duitse leverancier van actief kool geeft een verblijftijd van 5 tot 10 seconden aan als optimum (STAB-7).

In de factsheets luchtbeperkende technieken van InfoMil wordt voor actief kool adsorptie een geurverwijderingsrendement in de range van 80 - 95% aangehouden. Uit de uitgevoerde geurmetingen waarbij ook aan de invoerzijde is gemeten, blijkt dat zo'n geurverwijderingsrendement niet kan worden gehaald (STAB-03AD, STAB-03AE, STAB-03AF en STAB-03AH).”

Van belang is dus dat er in het maatwerkvoorschrift, naast het stellen van een maatwerkvoorschrift voor een goed beheer en onderhoud van het actief koolfilter, ook een emissienorm gesteld wordt die verwacht mag worden bij een actief koolfilter dat naar behoren werkt.

De STAB geeft aan dat uit de 16 metingen blijkt dat het gemiddelde debiet van de drooglucht die aan het actief koolfilter aangeboden wordt $109.788 \text{ m}^3/\text{uur}$ bedraagt. Het gemiddelde debiet dat wij bepaald hebben uit alle metingen tot nu toe (zie kolom “Gemeten debiet m^3/uur ” van de bijlage) bedraagt $120.755 \text{ m}^3/\text{uur}$. Die waarde ligt dus in dezelfde ordegrootte.

De STAB refereert ook aan een viertal meetrapporten van ons waarbij wij ook de geurconcentraties aan de invoerzijde van het actief koolfilter gemeten hebben. De STAB verwijst hierbij naar STAB-03AD, STAB-03AE, STAB-03AF en STAB-03AH. Dit zijn onze metingen van 10 december 2015, 12 april 2016, 21 april 2016 en 20 juni 2016.

De gemeten geurconcentraties van de het actief koolfilter ingaande luchtstroom bedragen op deze vier meetdagen respectievelijk 14.750, 10.092, 14.494 en 15.920 ou_E/m³ (zie hiertoe kolom "Gemeten geurconcentratie AK in ou_E/m³" van de bij dit besluit gevoegde bijlage).

Het is zowel bij vergunninghouder, als bij ons, als bij de STAB genoegzaam bekend dat het actief koolfilter niet het gewenste rendement haalt en de resterende emissieconcentraties na het doorlopen van het actief koolfilter te hoog zijn. Ook in het door ons goedgekeurde geuronderzoek, dat in opdracht van vergunninghouder is opgesteld (n.a.v. voorschrift 1.1.1 van ons maatwerkbesluit) wordt onderkend dat het actief koolfilter niet afdoende werkt. In paragraaf 6.4 van het "Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond", DENO19A5, oktober 2019 wordt in paragraaf 6.4 "Planning van de te treffen maatregelen" het volgende gesteld: *"Het koolfilter zal volledig opnieuw worden gedimensioneerd. Dit houdt in dat het bestaande koolfilter vervangen wordt door een nieuw koolfilter."*

Zoals door de STAB aangegeven is, dient een actief koolfilter volgens de factsheets van InfoMil een geurverwijderingsrendement in de range van 80-95% te behalen.

Het gemiddelde debiet dat aan het actief koolfilter aangeboden wordt is bekend. De gemiddelde geurconcentratie van de vier metingen kan berekend worden. Het minimaal te verwachten geurverwijderingsrendement van een goed werkend actief koolfilter is ook bekend (namelijk 80%). Met deze drie kentallen kan de geurnorm worden afgeleid. Namelijk:

debiet (m³/uur) x geurconcentratie (ou_E/m³) x (1 - rendement) = geurnorm (ou_E/uur).

Voor wat het debiet betreft, hebben we de beschikking over een grote meetreeks van meer dan 30 metingen vanaf de periode juli 2015 tot heden. Voor wat de geurconcentratie van de ingaande luchtstroom betreft, is de meetreeks beperkt tot 4 metingen waarvan de laatste van juni 2016 dateert. In dit verband kan de vraag gesteld worden of, indien bij het bepalen van de geurnorm van recentere metingen uitgegaan wordt dan die van 2015 en 2016, ons besluit aan zorgvuldigheid wint. Het bedrijf spant zich immers doorlopend in bepaalde mate in om de luchtbehandeling te optimaliseren en het is in ieders belang dat wij een zo zorgvuldig mogelijk besluit nemen. Door het gebruik van recentere metingen dan die van 2015 en 2016 wint het besluit aan zorgvuldigheid. Daarom hebben wij op 25 februari 2020 wederom de geurconcentratie van de ingaande luchtstroom van het actief koolfilter gemeten. De resultaten van deze meting zijn onderaan in de tabel in bijlage 1 opgenomen.

Op 25 februari 2020 is een geurconcentratie van de aan het actief koolfilter aangeboden drooglucht van 45.301 ou_E/m³ vastgesteld. Deze waarde ligt hoger dan de resultaten van onze eerdere metingen in 2015 en 2016. Dit werd niet verwacht omdat het bedrijf ons kenbaar heeft gemaakt reeds begonnen te zijn met het innemen van drogere kippenmest. Hierdoor mocht verwacht worden dat de geuremissie, en dus de geurconcentratie van de aan het actief koolfilter aangeboden drooglucht, lager zou zijn. Dit werpt de vraag op of de meting van 25 februari 2020 wel als representatief beschouwd kan worden. Om hier meer inzicht in te verkrijgen, hebben we gekeken naar de relatieve standaarddeviatie van de meetresultaten.

De relatieve standaarddeviatie wordt gebruikt om de spreiding – de mate waarin de waarden onderling verschillen – van een verdeling aan te geven. Indien alleen de vier metingen van 2015 en 2016 beschouwd worden dan is de standaarddeviatie 2558 en is de relatieve standaarddeviatie 18,5%. Een relatieve standaarddeviatie van die orde grootte betekent dat de onderlinge meetwaarden niet veel verschillen van de gemiddelde waarde. Indien de meting van 25 februari 2020 bij de meetreeks van vier metingen betrokken wordt, dan is de standaarddeviatie 14.255 en is de relatieve standaarddeviatie 70%. De spreiding neemt dus aanzienlijk toe. Om die reden zou

overwogen kunnen worden de resultaten van de meting van 25 februari 2020 als uitschieter te beschouwen en verder niet mee te nemen in de afleiding van de geurnorm. Wij kiezen hier echter niet voor. De meting is correct uitgevoerd en wij vinden het zeer van belang dat de geurnorm zorgvuldig en dus mede op basis van recente metingen bepaald wordt.

Om het voorgaande te ondervangen, gaan wij bij het afleiden van de geurnorm niet uit van het rekenkundig gemiddelde van de 5 metingen (4 uit 2015/2016 en 1 uit 2020), maar van het logaritmisch gemiddelde.

Het is bij de beoordeling van het aspect geur namelijk niet ongebruikelijk om van een logaritmisch gemiddelde uit te gaan bij (deel)concentratiemetingen. In paragraaf 6.3 van de NTA 9065:2012 is hierover het volgende gesteld:

Een afzonderlijke meting bestaat standaard uit drie deelmetingen of monsternemingen. Bepaal bij het vaststellen van geuremissie per deelmeting zowel de geurconcentratie als het debiet.

Bereken de gemiddelde geuremissie door het rekenkundig gemiddelde van de (deel)debietmetingen te vermenigvuldigen met het geometrisch gemiddelde van de (deel)concentratiemetingen.

Middel voor de berekening van de gemiddelde geurconcentratie de drie afzonderlijk bepaalde deelmetingen logaritmisch, zie formule (1).

$$\log C_{gem} = (E \log C)/n \quad (1)$$

waarin:

C_{gem} is de gemiddelde geurconcentratie in ou_E/m^3 ;

C is de geurconcentratie in ou_E/m^3 ;

n is het aantal metingen.

OPMERKING 1 De uitkomst van het logaritmisch gemiddelde is gelijk aan het geometrisch gemiddelde."

Bij het bepalen van een logaritmisch gemiddelde worden uitschieters afgevlakt. Dit in tegenstelling tot het rekenkundig gemiddelde. Door van een logaritmisch gemiddelde uit te gaan, kan de meting van 25 februari 2020 alsnog in de afleiding van de geurnorm betrokken worden. Op deze wijze wordt een kengetal verkregen om de geurnorm af te leiden. Ten aanzien van het gebruik van kengetallen geeft de NTA 9065:2012 aan dat hier "met verstand mee omgegaan dient te worden". In paragraaf 6.6.2 van de NTA 9065:2012 wordt hier het volgende over gesteld:

"Kengetallen kunnen bestaan uit:

- *geurconcentraties (ou_E/m^3);*
- *.....*
-

Gebruik een kengetal als volgt:

- *motiveer het gebruik van een kengetal;*
- *onderbouw de keuze voor het gebruikte kengetal;*
- *beschouw de betrouwbaarheid van de metingen of literatuur waarop het kengetal is gebaseerd;*

— gebruik het rekenkundig gemiddelde van een aantal beschikbare, betrouwbare kengetallen.

De betrouwbaarheid van een toegepast kengetal is afhankelijk van de overeenkomst tussen de situatie waarvan het kengetal afkomstig is en de situatie waarvoor het kengetal wordt toegepast. Hoe groter de verschillen tussen de situaties, hoe groter de onbetrouwbaarheid. De relevante verschillen tussen de situaties kunnen bestaan uit de volgende parameters:

— *gebruikte grondstoffen voor het proces;*

OPMERKING 8 Als het verschil bestaat uit het gebruik van plantaardige olie of dierlijke olie zal over het algemeen de betrouwbaarheid minder groot zijn dan als het verschil bestaat uit het gebruik van tarwe of het gebruik van gerst.

Beoordeel de mate van geurreductie van geurreducerende maatregelen, van zowel procesgeïntegreerde maatregelen als nageschakelde technieken, op dezelfde wijze als het gebruik van kengetallen.”.

De NTA9065 geeft aan dat als er meerdere “betrouwbare” kengetallen zijn, het te gebruiken kengetal bepaald kan worden door de beschikbare kengetallen rekenkundig te middelen. Dat is op zich logisch want indien er op meerdere momenten bij een constant bewerkingproces van een bedrijf telkenmale hetzelfde kengetal gemeten worden, dan wordt de reeks kengetallen als betrouwbaar aangemerkt (er komt immers, zoals verwacht, telkens hetzelfde uit). Bij onderhavige inrichting is dit echter anders. Zoals reeds op meerdere plaatsen in dit besluit verwoord, is er sprake van een grote fluctuatie voor wat de geuremissie betreft. Het bedrijf heeft zelf hiervoor al een oorzaak benoemd, namelijk het droge stofgehalte van de aan te voeren kippenmest. De geuremissie is volgens het bedrijf sterk afhankelijk van het droge stofgehalte van de ingaande kippenmeststroom. Dit past ook in lijn met de in de NTA opgenomen zinsnede dat “verschillen in gebruikte grondstoffen voor het proces” de betrouwbaarheid van de kengetallen niet ten goede komt.

Alles overwegende leiden wij de geurnorm dan ook niet af van het rekenkundig gemiddelde van de 5 metingen (4 in 2015/2016 en 1 in 2020) maar in aansluiting bij de systematiek zoals beschreven in de NTA 9065:2012, van het logaritmisch gemiddelde. Paragraaf 6.6.2 van de NTA 9065:2012 wordt immers afgesloten met de volgende volzin:

Beoordeel de mate van geurreductie van geurreducerende maatregelen, van zowel procesgeïntegreerde maatregelen als nageschakelde technieken, op dezelfde wijze als het gebruik van kengetallen.”.

De logaritmisch gemiddelde geurconcentratie van de vijf metingen wordt, als volgt bepaald:

$$\log C_{gem} = (E \log C)/n \Leftrightarrow$$

$$\log C_{gem} = (\log 14.750 + \log 10.092 + \log 14.494 + \log 15.920 + \log 45.301) / 5 \Leftrightarrow$$

$$\log C_{gem} = 4,238 \Leftrightarrow$$

$$C_{gem} = 10^{4,238} = 17.298 \text{ ou}_E/\text{m}^3$$

Uitgaande van eerdergenoemde debiet van 120.755 m³/uur, een ingaande geurconcentratie van 17.298 ou_E/m³ en een verwijderingsrendement van minimaal 80% wordt de norm als volgt bepaald:

$$\text{debiet (m}^3/\text{uur)} \times \text{geurconcentratie (ou}_E/\text{m}^3) \times (1 - \text{rendement}) = \text{geurnorm (ou}_E/\text{uur)}. \Leftrightarrow$$

$$120.755 \text{ m}^3/\text{uur} \times 17.298 \text{ ou}_E/\text{m}^3 \times (1-0.8) = 418 \times \text{Mou}_E/\text{uur}$$

Op basis van het voorgaande komen wij tot de conclusie dat indien het actief koolfilter bij vergunninghouder voldoet aan BBT, de geuremissie niet meer dan 418 Mou_E/uur hoeft te bedragen. Deze norm ligt aan de onderkant van het geur verwijderend rendement dat een goedwerkend actief koolfilter dient te behalen (80-95%) en kan dus worden gezien als een worstcase benadering waarbij nog sprake is van BBT.

Uit het in de bijlage bij dit maatwerkbesluit opgenomen overzicht blijkt dat deze norm van 418 Mou_E/uur in de huidige situatie ook haalbaar is, namelijk op 17 april 2019 (210 Mou_E/uur) en op 19 augustus 2019 (150 Mou_E/uur). De meting op 17 april 2019 vond drie dagen na het vervangen van het actief koolfilter plaats en de meting op 19 augustus 2019 vond ook 3 dagen na het vervangen van het actief koolfilter plaats. In "Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond", DENO19A5, oktober 2019 wordt in paragraaf 4.3 "Inventarisatie van de oorzaken van de hindersignalen en getroffen maatregelen" het volgende gesteld: *"De hindersignalen zijn altijd serieus beoordeeld en om de hindersignalen terug te dringen heeft Den Ouden ROC in de afgelopen jaren diverse maatregelen getroffen die de geuremissie (of fluctuaties daarin) konden reduceren, waardoor mogelijk ook de hinder afnam. Het maatregelenoverzicht in tabel 6 geeft daar blijk van. Gezien de frequentie waarmee de maatregel 'koolfilters vervangen' in dit overzicht voorkomt, is het duidelijk dat die maatregel door Den Ouden ROC als probate reactie op verhoogde hindersignalen wordt beschouwd."*

Ten aanzien van de laatste regel van dit citaat zijn wij een heel andere mening toegedaan. Het actief koolfilter dient doelmatig beheerd, onderhouden en tijdig vervangen te worden. De inzet van BBT houdt niet in dat er alleen een voorziening dient te worden geplaatst en het daarmee is afgedaan. Het pas vervangen van het actief koolfilter als reactie op "verhoogde hindersignalen" van omwonenden wordt volstrekt niet als BBT beschouwd. Op deze wijze zouden de, in de nabijheid van de inrichting verblijvende, bewoners als indicator gaan fungeren voor het op een adequate wijze beheeren, onderhouden en tijdig vervangen van het actief koolfilter van vergunninghouder. Het staat buiten kijf dat vergunninghouder voornoemde handelingswijze/werkwijze op vergaande wijze dient te verbeteren.

In het door ons goedgekeurde geuronderzoek "Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond", DENO19A5, oktober 2019 wordt het volgende aangegeven: *"Het koolfilter zal volledig opnieuw worden gedimensioneerd. Dit houdt in dat het bestaande koolfilter vervangen wordt door een nieuw koolfilter."*

Dit werpt de vraag op of het wel redelijk is om van vergunninghouder te verlangen dat voornoemde niet hedonisch gewogen geurnorm van 418 Mou_E/uur , zijnde de geurnorm voor een goedwerkend actief koolfilter, direct vanaf het in werking treden van dit maatwerkbesluit gehaald dient te worden. Dus dat wij hier direct op kunnen en mogen handhaven. De norm van 418 Mou_E/uur is immers maar in een tweetal gevallen gehaald.

Wij zijn van mening dat het niet onredelijk is om ten aanzien van voornoemde niet hedonisch gewogen geurnorm van 418 Mou_E/uur in ons maatwerkbesluit géén overgangstermijn op te nemen. Ook niet voor de periode dat voor de verhoogde centrale schoorsteen een omgevingsvergunning dient te worden aangevraagd en ook niet voor de periode dat deze verhoogde centrale schoorsteen gebouwd wordt. Op dit moment wordt de drooglucht door 3 containers geleid die gevuld zijn met actief kool pakketten. Deze containers zijn in een hal geplaatst. De gereinigde lucht wordt vervolgens naar de schoorsteen geleid. De containers met actief kool functioneren onafhankelijk van de schoorsteen. Dus het is niet zo dat als de schoorsteen uitvalt de actief kool in de containers niet meer functioneren of andersom. De containers met actief kool kunnen als een op zichzelf staande reinigingstechniek worden beschouwd. De verblijftijd van de drooglucht in deze containers, en dus de contacttijd van de drooglucht met het actief kool, is zoals door de STAB gesteld, te kort, namelijk 3,3 seconden in plaats van de benodigde 5 tot 10 seconden. Door 1 container met actief kool met een gelijk volume bij te plaatsen, wordt de

verblijftijd 4,3 seconden en met 2 extra containers met actief kool wordt de verblijftijd 5,4 seconden. Met het bijplaatsen van tenminste 2 extra containers met actief kool kan worden voldaan aan de door de STAB aangegeven benodigde verblijftijd van 5 seconden en mag verwacht worden dat het geurverwijderingsrendement binnen de bandbreedtes ligt zoals deze in de factsheets van InfoMil genoemd worden (80-95%). De hal waarin thans de 3 containers met actief kool zijn geplaatst, is voldoende groot en hoog om nog 2 (of meer) containers met actief kool bij te plaatsen. Ook in technisch opzicht is het bijplaatsen van 2 containers met actief kool geen hoogstaande ingreep. Uit op 17 februari 2020 van vergunninghouder verkregen informatie is gebleken dat de kosten voor het volledig turn-key vervangen van het huidige actiefkoolpakket van de 3 containers tezamen €40.000 per keer bedragen. Voor het vervangen van een pakket dat 5/3 keer groter is, mag aangenomen worden dat deze kosten niet meer dan €67.000 bedragen. Wij vinden deze kosten in verhouding staan tot het op een adequate wijze inzetten van Best Beschikbare Techniek (i.c. het beheren, onderhouden en tijdig vervangen van het actief koolfilter). Het opnemen van een overgangstermijn voor het voldoen aan de niet hedonisch gewogen geurnorm van 418 Mou_E/uur is dan ook niet aan de orde.

Tot slot wordt ten aanzien van de op te leggen geurnorm nog het volgende overwogen. In rechtsoverweging 9.3 heeft de STAB c.q. de rechtbank de in ons eerste maatwerkbesluit van 25 april 2018 opgenomen geurnorm van 199 Mou_E/uur aangemerkt als 76% strenger ten opzichte van de vergunde geuremissie in de omgevingsvergunning van 5 december 2014 (i.c. de norm van 398 ou_E(H)/uur). De rechtbank heeft deze norm in haar uitspraak vernietigd. Rechtsoverweging 9.3 luidt als volgt: *“De StAB heeft ook gekeken naar maatwerkvoorschrift 1.1.6 en wijst er op dat hier wel een verschil is met de hedonisch gewogen emissienorm in voorschrift 5.2.1 van de omgevingsvergunning van 5 december 2014. Alleen bij een hedonische weegfactor 0,5 leidt een ongewogen geuremissie van 199 Mou_E tot een hedonisch gewogen geuremissie van 398 Mou_E(H). In praktijk blijkt de hedonische weegfactor te fluctueren tussen 1,4 en 4. De StAB geeft aan dat door de geuremissie in maatwerkvoorschrift 1.1.6 feitelijk een hedonische geuremissie is toegestaan van 95 Mou_E(H). Impliciet wordt een geurreductie opgelegd van 76% ten opzichte van de vergunde geuremissie in de omgevingsvergunning van 5 december 2014. Dit betekent volgens de StAB dat in 100% van de 18 uitgevoerde geurmetingen maatwerkvoorschrift 1.1.6 wordt overschreden.”*

Om de rekenaanpak in bovenstaande rechtsoverweging goed te kunnen volgen, is het zaak om te weten met welke hedonische weegfactor de STAB uiteindelijk gerekend heeft. De STAB heeft in het STAB-advies (STAB-40700 van 17 december 2018) aangegeven dat de representatieve waarde voor de weegfactor 2,1 is. Het toepassen van deze weegfactor op een niet hedonisch gewogen geuremissie van 199 Mou_E/uur leidt tot een waarde van 95 Mou_E(H)/uur ($199 / 2,1 = 95$), hetgeen 76% strenger is dan 398 Mou_E(H)/uur.

In dit kader kan de vraag gesteld worden hoe de thans door ons afgeleide norm van 418 Mou_E/uur zich verhoudt tot voornoemde 398 Mou_E(H)/uur. Indien dezelfde systematiek gehanteerd wordt als die door de STAB, dan zou met een hedonische weegfactor 2,1 voornoemde geuremissie van 418 Mou_E/uur omgerekend worden naar een waarde van 199 Mou_E(H)/uur ($418 / 2,1 = 199$), hetgeen 50% strenger is dan 398 Mou_E(H)/uur.

De rechtbank gaf voorts in rechtsoverweging 9.4 nog aan dat wij zelf in ons besluit van 5 december 2014 een geuremissie van 398 Mou_E(H)/uur vergund hebben en dat wij niet kunnen handhaven op basis van een rapport bij de aanvraag, als voorschrift 5.2.1 van de omgevingsvergunning van 5 december 2014 niet wordt overtreden. Door het nemen van dit maatwerkbesluit wordt voorschrift 5.2.1 ingetrokken onder het gelijktijdig stellen van een nieuw maatwerkvoorschrift in de vorm van een niet hedonisch gewogen geurnorm. Daarmee is voorgaande omissie ondervangen.

Overige maatwerkvoorschriften

In het maatwerkbesluit zijn voorts maatwerkvoorschriften opgenomen die in het rapport “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019 genoemd zijn, dan wel daar uit afgeleid kunnen worden, als te treffen maatregelen om een aanvaardbaar geurhinderniveau te bereiken.

Dit betreft de volgende in rapport “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019 genoemde maatregelen:

- dat geen andere mest dan kippenmest meer zal worden verwerkt in de mestdroging;
- dat de kippenmest -aantoonbaar- een droge stofgehalte zal hebben tussen de 67 en 75%;
- dat het afgasdebiet van de centrale schoorsteen zal worden teruggebracht naar circa 115.000 Nm³ per uur;
- dat in de centrale schoorsteen een sensor (bijvoorbeeld een e-Nose) zal worden aangebracht waarmee een momentaan en continu inzicht wordt verkregen van de emissie van het actief koolfilter;
- dat deze sensor (e-Nose) zal worden gekalibreerd door middel van een aantal in de tijd gespreide geurmetingen bij verschillende standtijden van het actief kool;
- dat de wassers zullen worden geoptimaliseerd door een onafhankelijke deskundige;
- dat in vervolg op de in 2016 uitgevoerde oriënterende proeven met de Pulsed Corona Technologie opnieuw proeven zullen worden uitgevoerd (in samenwerking met de gemeente);
- dat onderhoud op regelmatige basis wordt uitgevoerd;
- dat de installatie éénmaal per jaar volledig stilgelegd worden voor groot onderhoud en dat dan alle onderdelen van de installatie inwendig gereinigd en geïnspecteerd en, waar nodig, (preventief) vervangen worden;
- dat de installaties voor een belangrijk deel geautomatiseerd zijn en dat de aanwezige regelingen de verschillende onderdelen op basis van gemeten relevante procesparameters aansturen en;
- dat diverse kritische procesparameters worden gemeten en geregistreerd.

Wij hebben deze in het rapport “Geuronderzoek Den Ouden Regionaal Overslag Centrum BV te Helmond”, DENO19A5, oktober 2019 genoemde maatregelen vastgelegd in handhaafbare maatwerkvoorschriften. Daarnaast hebben wij nog enkele maatwerkvoorschriften opgenomen over het aan ons rapporteren van door vergunninghouder verkregen gegevens en hebben wij voorgeschreven dat de door vergunninghouder aan te stellen onafhankelijk deskundige(n) onze goedkeuring behoeft. Deze maatwerkvoorschriften zijn gesteld met het oog op het duurzaam bereiken van een aanvaardbaar geurhinderniveau c.q. in het belang van bescherming van het milieu noodzakelijk.

In te trekken maatwerkvoorschriften

In ons maatwerkbesluit van 25 april 2018 met kenmerk Z.79837 / D.287378 zijn onder andere een aantal maatwerkvoorschriften gesteld die specifiek samenhangen met de karakteristiek van de huidige centrale schoorsteen met een hoogte van 40 meter. Via onderhavig maatwerkbesluit bewerkstelligen wij dat er een nieuwe centrale schoorsteen met een hoogte van 75 meter dient te worden gerealiseerd en in werking genomen. Bij deze nieuwe centrale schoorsteen horen weer andere karakteristieken. Zo zal de diameter geen 1,7 meter meer bedragen maar 1,6 meter. Het emissievolume van ten minste 40,105 normaal m³/s zal kleiner zijn. Eveneens zullen de gas-uittreedsnelheid en de gas-uitreetemperatuur veranderen. De in ons eerdere maatwerkbesluit opgenomen specifieke maatwerkvoorschriften voor de karakteristieken van de centrale schoorsteen van 40 meter zouden strijdig kunnen zijn met de goede werking van de centrale schoorsteen van 70 meter. De volgende maatwerkvoorschriften van ons maatwerkbesluit van 24 april 2018 worden dan ook ingetrokken:

- 1.1.7. De hoogte van de schoorsteen dient ten minste 40 meter boven maaiveld te bedragen.

- 1.1.8. De inwendige diameter van de schoorsteen dient op het punt waar de lucht naar de omgeving uittreedt niet meer dan 1,7 meter te bedragen.
- 1.1.9. Het emissievolume vanuit de schoorsteen dient ten minste 40,105 normaal m³/s te bedragen.
- 1.1.10. De gas-uitreesnelheid uit de schoorsteen dient ten minste 19,6 m/s te bedragen.
- 1.1.11. De gas-uitretemperatuur dient ten minste 30 graden Celsius te bedragen.

De maatwerkvoorschriften van ons maatwerkbesluit van 24 april 2018 die thans niet ingetrokken worden, blijven rechtsgeldig.

Slotoverwegingen

De afgelopen jaren is in de wijk Brouwhuis sprake van geurhinder als gevolg van meerdere geurrelevante inrichtingen op het naastgelegen industrieterrein. Er is een verband tussen de toename van deze ervaren geurhinder en de start van de productie van mestkorrels door Den Ouden. Alle betrokken partijen zijn gebaat bij rust in de wijk. In dat kader verwijzen wij ook naar de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 5 april 2019 inzake ons maatwerkbesluit van 25 april 2018 (zaaknummer SHE 18/1464 en SHE 18/1485). In rechtsoverweging 14 geeft de rechtbank partijen het volgende in overweging: *“De rechtbank geeft eiseres overigens wel de suggestie om het effect van aanvullende maatregelen verder te onderzoeken. Het kan geen kwaad om de noodzakelijke maatregelen te treffen zonder tegelijkertijd een verruiming van de productiecapaciteit aan te vragen. Eiseres is het vertrouwen van de omwonenden kwijtgeraakt. Gelet op de vele hindersignalen is er wel iets aan de hand op het bedrijventerrein waar eiseres ook is gevestigd. Het siert verweerder dat hij probeert de oorzaak hiervan te achterhalen en probeert er wat aan te doen. De rechtbank heeft niet de indruk dat verweerder één zondebok zoekt, maar vindt het, gelet op de uitkomst van de geurmetingen, niet vreemd dat verweerder naar eiseres kijkt. Eiseres kan wellicht het vertrouwen van de omwonenden terugwinnen door maatregelen te treffen. Als de omgeving geen onaanvaardbare geurhinder meer ondervindt, komt dat vertrouwen ook wel weer terug. Eerst zullen de mensen in de omgeving de geuremissie van eiseres wat minder moeten ruiken.”*

Alles overwegende, richten wij ons niet alleen op het getalsmatig behalen van de aanvaardbare geurbelasting zoals opgenomen in de Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant 2018, maar betrekken wij bij het vaststellen van de aanvaardbare geurbelasting ook de door ons ontvangen hindersignalen betreffende de inrichting, dit conform artikel 7, lid 3, van de beleidsregel én artikel 2.7a, lid 3 onder d van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Bijlage

Tabel: Verloop geurconcentratie, hedonische beoordeling en vrachtberekeningen 2015-2020.

Geurmetingen	Gemeten geurconcentratie oue/m ³	Gemeten debiet m ³ /uur	Gemeten Geurvracht Moue/uur	Geurvracht onder of boven 199 Moue/uur	Geurconcentratie bij H-1 oue/m ³	Hedonisch gewogen geurvracht Moue(H)/uur	Hedonisch gewogen geurvracht onder of boven 398 Moue(H)/uur	Hedonisch gewogen geurvracht onder of boven 796 Moue(H)/uur	Gemeten geurvracht in Moue/uur	Gemeten geurvracht uit Moue/uur	Gemeten geurconcentratie AK in oue/m ³	Gemeten geurconcentratie AK uit oue/m ³
Eind juni 2015; vervanging actief koolfilter												
16-jul-15	5500	93700	520	boven	tussen 2,5 en 5,9	210	onder	onder				
6-okt-15	9800	107000	2100	boven	tussen 1,9 en 2,2	1000	boven	boven				
30-okt-20	53000	94600	5000	boven	tussen 2,3 en 2,5	2100	boven	boven				
5 november 2015; vervanging actief koolfilter												
6-nov-15	10000	115000	1200	boven	tussen 3,0 en 5,3	320	onder	onder				
10-nov-15	7800	117000	920	boven	tussen 2,1 en 2,7	400	boven	onder				
16-nov-15	6800	115000	780	boven	tussen 2,1 en 2,7	320	onder	onder				
1-dec-15	21000	109000	2300	boven	tussen 1,9 en 2,4	1040	boven	boven				
10-dec-15	12300	98800	1217	boven	tussen 1,8 en 1,9	664	boven	onder	1171	1220	14750	12300
12-apr-16	9380	120000	1052	boven	tussen 1,5 en 1,9	648	boven	onder	913	1052	10092	9390
21-apr-16	8760	116000	964	boven	tussen 1,2 en 2,0	592	boven	onder	1198	964	14494	8760
21-4-2016 ***	14953	104000	1555	boven	4,6	350	onder	onder				
20-jun-16	17600	124000	2025	boven	tussen 1,2 en 2,3	1110	boven	boven	1279	2025	15920	16000
7 augustus 2016; vervanging actief koolfilter												
18-aug-16	7400	120000	829	boven	tussen 1,7 en 1,9	461	boven	boven				
9-11-2016 ***	10000	110000	1100	boven	1,6	710	boven	onder				
9-mrt-17	5100	115000	560	boven	tussen 1,1 en 1,9	412	boven	boven				
4-6-2017 ***	9679	109600	1060	boven	2,2	460	boven	onder				
20 mei 2017; vervanging actief koolfilter												
6 oktober 2017: ontwerpbesluit Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant												
17-nov-17	31000	93500	2900	boven	tussen 2,6 en 3,2	1000	boven	boven				
1-2 december 2017; vervanging actief koolfilter												
25 april 2018: definitief besluit Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant												
25-jun-18	11000	123000	1400	boven	tussen 2,8 en 3,6	440	boven	onder				
20 juli 2018; vervanging actief koolfilter												
9-okt-18	6700	132000	890	boven	tussen 4,1 en 5,6	220	onder	onder				
20-dec-18	13000	138000	1800	boven	tussen 4,8 en 5,8	440	boven	onder				
31-jan-19	6800	128000	870	boven	tussen 4,1 en 5,2	220	onder	onder				
25-feb-19	4100	138000	560*	boven	tussen 5,3 en 7,7	140	onder	onder				
26-mrt-19	25000	129000	3200	boven	hoger dan 4	800	boven	boven				
5 april 2019; uitspraak Rechtbank Oost-Brabant												
13/14 april; vervanging actief koolfilter												
17-apr-19	1600	132000	210	boven	hoger dan 4	52	onder	onder				
13-mei-19	4600	118000	550	boven	tussen 3,3 en 6,7	153	onder	onder				
22-5-2019 ***	6371	126720	807	boven	4	201	onder	onder				
6-jun-19	4500	134000	600	boven	tussen 1,9 en 3,3	229	onder	onder				
3-jul-19	13000	127000	1700	boven	tussen 3,7 en 5,1	439	boven	onder				
8-aug-19	30000	132000	4000	boven	tussen 2,9 en 3,6	1240	boven	boven				
16 augustus; vervanging actief koolfilter												
19-aug-19	1100	136000	150	onder	hoger dan 4	38	onder	onder				
12-sep-19	5100	120000	620**	boven	hoger dan 4	154	onder	onder				
16-okt-19	9200	129000	1200	boven	2,6	462	boven	onder				
9 november 2019; vervanging actief koolfilter												
19-11-2019 (W)	3800	128000	490	boven	tussen 3,2 en 7,7	131	onder	onder				
19-11-2019 (O)	4900	128000	630	boven	2,3	277	onder	onder				
10 december 2019; goedkeuring geuronderzoek (voorschrift 1,1,1 maatwerkbesluit) Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant												
19-dec-19	7500	137000	1000	boven	tussen 5,1 en 6,2	257	onder	onder				
20-jan-20	1400	134000	1900	boven	tussen 8,8 en 15	460	boven	onder				
25-feb-20	6500	136000	880	boven	tussen 3,5 en 6,7	230	onder	onder	5420	880	45301	6500
Gemiddeld		120755									17314****	

* meting niet bij maximale productiecapaciteit ivm kapot lager (8 ton/uur ipv 12,5 ton/uur)

** meting niet bij maximale productiecapaciteit (10,5 ton/uur ipv 12,5 ton/uur)

*** meting Den Ouden

**** logaritisch gemiddelde

(W) Witteveen&Bos

(O) Olfasense